

STŘÍPKY Z IZRAELE

(30. 8. - 10. 9. 1990)

Obsah:

CESTA IZRAELEM 30. 8. - 10. 9. 1990	2
Eilat.....	3
Tel Aviv-Jaffa.....	4
Sever.....	4
Jeruzalém.....	5
Mrtvé moře a okolí	5
Tel Aviv-Jaffa.....	6
Odjezd	6
DALŠÍ DENÍKY:	7

CESTA IZRAELEM 30. 8. - 10. 9. 1990

30. 8.	Tel Aviv	5. - 6. 9.	Jeruzalém
31. 8. - 1. 9.	Eilat	7. 9.	Tel Aviv
2. - 3. 9.	Tel Aviv	8. 9.	Masada a Mrtvé moře
4. 9.	Akra, Haifa, Rosh Ha-Nikra	9. 9.	Tel Aviv

Proč vlastně Izrael? Na začátku byla myšlenka dozvědět se něco o této, u nás ještě v nedávné době silně popovrhované, zemi. Na konci pak společný projekt AIESECu Československo a AIESECu Izrael s názvem „Perspectives of Future Economic Cooperation“. Za tímto vznešeným názvem se skrýval týdenní reciproční výměnný pobyt s organizovaným programem. Jelikož jsme všichni, kteří na obou stranách projekt organizovali, byly studenty ekonomie, bylo samozřejmé, že velká část programu bude zaměřena na ekonomiku. Během léta 1990 byli izraelské AIESECáři v Československu, na jeho konci pak konečně přišla řada i na nás...

Je 30. 8. a naše letadlo právě přistává na Ben Gurionově letišti pár kilometrů od Tel Avivu. Většina cestujících jsou židovští imigranti (hlavně Rusové), kterým bylo po desetiletích povoleno odejít do své vlasti - a Izrael je vítá s otevřenou náručí. Také proto se ihned po dosednutí na letištní plochu ozývá nadšený potlesk. Jsou poprvé doma a tleskají kapitánovi letadla, že je sem bezpečně dopravil.

My (je nás 6 - samí AIESECáři) naopak právě vstupujeme do neznáma. Naše pocity jsou ještě umocněny tím, že před měsícem Irák napadl Kuvajt a jako 19. provincii jej připojil ke svému území. Většina západních cizinců z Izraele podle slov místních lidí doslova prchá. Na naše otázky ohledně posledních aktivit Iráku a možného negativního dopadu na Izrael dostáváme typicky židovskou odpověď: "Vy v Evropě podléháte zbytečné hysterii." Od tohoto okamžiku jsem v Izraeli nepřestal vycházet z údivu.

Program nám začíná až 3. září, takže máme pár volných dní, ve kterých si můžeme dělat co chceme. A my víme co chceme - vidět Rudé moře, které v oficiálním programu není zahrnuto. Teď jsme v Tel Avivu a hltáme tu novou atmosféru, nové vůně, nové písmo, nové lidi, novou zemi - Svatou zemi.

Přes znalost základních encyklopedických informací o vyspělosti Izraele, jsem si nedokázal představit, jak bude vypadat země, která je s většinou svých soudů stále ještě ve formálním válečném stavu a proti níž jsou její úhlavní nepřátelé - Arabové - v několikanásobné přesile. Přesto jej nedokázaly porazit, ba naopak Izrael je ze všech zemí v regionu daleko nejvyspělejší. Představoval jsem si ho všelijak jen takhle ne. Třemi slovy: je to Amerika. Vliv USA je tady vidět na každém kroku: od kamionů až po automatické pušky M16. Obojího je tady víc než dost a k tomu spousty věcí mezi tím. Ruch a chaos na ulicích je neuvěřitelný, ale jinak je všude kolem cítit prosperita. No, ona to sice je prosperita z darovaných peněz, ale i tak: budujte něco s neustálou hrozbou válečného konfliktu v zádech. Tady to zvládají a celkem dobře.

První věc, která mě hned překvapila bylo množství vojáku všude kolem. Spousty. Po dvojicích, po trojicích. V zemi, kde spolu žijí dva na smrt znepřátelené národy se tomu ani nelze moc divit. Voják je tady brán jako hrdina. Právem, protože od vzniku Izraele v roce 1948 se tady už několikrát válčilo. Izrael je tak zcela závislý na armádě. Jaká bude armáda, takový bude Izrael. Když armáda nebude ... nebude ani Izrael. Proto si jí váží. Branná povinnost platí pro všechny kromě vdaných žen a malých výjimek. Muži mají povinnou službu 3 roky, ženy 2.

Eilat

Noční jízdu autobusem pouští Negev jsme celkem přežili. Jsme na nejjižnějším cípu Izraele, v Eilat. Eilat není nic jiného než jen „opékací“ město. Pláže na asi 10kilometrovém izraelském pobřeží Rudého moře jsou jako stvořené pro „rožnění“ a grilování vlastního těla. Nic moc jiného se tady nedá dělat. Pokud si ovšem nechcete udělat malý výlet do Egypta, nebo se podívat do podmořského akvária (v současné době je už i možné projet se Rudým mořem v ponorce - pozn. autora).

Fascinuje mě, že si můžeme zaklepat datlovou palmou a na hlavu nám spadne sprška datlí. Tak klepeme, nechám se otloukat a pak sedíme na zemi a střílíme kolem sebe pecky z už snědených datlí.

Izraelské vízum máme sice jen na jeden vstup do Izraele, ale na izraelsko-egyptském hraničním přechodu ukecáváme pohraničnický aby nás „jen tak na skok“ pustili do Egypta. Na egyptské straně dostáváme do pasu dvoutýdenní vízum a jdeme se porozhlédnout po okraji egyptského městečka Taba. Zpátky se dostáváme snadno, jen musíme na izraelské straně projít detektorem kovů. Přeci jen se vracíme z arabské země a každé izraelské mrně přeče ví, že „Arabům se nedá věřit“.

V Eilat všude vládne pohoda a turisté. Jak na plážích, po kterých se kvůli horkému písku vůbec nedá chodit, maximálně tak vznášet, tak v podmořském akváriu. Akvárium je skvělý nápad. Několik desítek metrů do moře vede most, na jehož konci je kruhová věž. Pod hladinou je samozřejmě prosklená, takže nižších patrech se dá pozorovat podmořský život. Tady v Rudém moři je opravdu fascinující. Tolik pestrobarevných ryb, řas, korálů a mušlí jsem ještě neviděl. Ve venkovním bazénu chovají i žraloky. Je hrozné vedro. Skoro vůbec se nepotíme, protože voda se z nás přímo odpařuje.

Tel Aviv-Jaffa

Tel Aviv a k němu přidružená arabská Jaffa je hlavním obchodním centrem Izraele. Není proto divu, že tady a v jeho okolí máme naplánovány návštěvy několika firem.

První z nich - **OSEM** - je potravinářský kolos vyrábějící všechno od pečiva, sušenek a cukroví až po instantní polévky. Tahle továrna mi docela vyrazila dech. V moderně postavených halách se na moderních strojích a moderními postupy vyrábí velice konkurenční zboží. OSEM má pobočky ve více než 30 zemích světa - mezi jinými ve Velké Británii, Německu, USA a Austrálii. Jako správně zabetonovaný východoevropan jsem byl překvapený, že je na Blízkém východě vůbec možné něco takového vidět. Bylo

I **ORMAT** mě příjemně překvapil. Na tak malou zemi je firma zabývající se úspěšně vývojem a výrobou konvenčních ale i alternativních zdrojů energie přeci jen trochu silné sousto. Zdá se ale, že ne pro Izrael.

V obou firmách se nám maximálně věnují. Nejsme pro ně žádní přivandrovalci z Východu, jak jsme často charakterizováni v zemích Západní Evropy, ale hosté. Možná je to tím, že zrovna Židé nemají ty nejlepší zkušenosti s lidskou vstřícností, proto ji sami tolik projevují. Náš průvodce v ORMATu má dokonce české kořeny, takže před vstupem do areálu nás na stožáru vítala vlající československá vlajka.

Tel Aviv je živé, moderní město. Hlavní ulice Dizengoff je plná velkých obchodů i malých krámků. Výškové budovy se lepí jedna na druhou. Skvělá je procházka po břehu moře. V noci je tu běžné, že přímo na plážích jsou velké a hlučné diskotéky.

Máme štěstí - noční život můžeme okusit na vlastní kůži. Jako zahraniční hosté jsme pozváni na diskotéku a oslavu narozenin v jednom. Lidi si tady dokáží vybírat na podobné příležitosti dost dobrá místa. Oslava se odehrává v bývalém velkém skladišti, nebo spíše hangáru. Místo je to dost ponuré, ale je do začátku diskotéky. Pak se všechno a všichni (včetně nás) začíná vařit a máme možnost poznat blízkovýchodní temperament. Je zvláštní, že tady není žádnou výjimkou blondatá holka (schválně jsem se ptal a všechny jsou místní, žádné cizinky). Holky tady mají fakt krásný a inspirující.

Sever

Ze střechy Technionu (Israel Institute of Technology - obdoba našeho ČVUT) v **Haifě** se nám naskýtá zajímavý pohled. Technion je položen na kopci, takže vidíme jak blankytný haifský záliv, tak mlhavě bílé obláčky stoupající z chladících nedaleké elektrárny. Čím dále v Izraeli jsem, tím víc mě udivuje. Udivuje mě atmosféra, která všude panuje. Jsou sice ze všech stran sevření ne příliš přátelskými národy, ale přesto se snaží jít pořád dál a dál. Budovat, zlepšovat, žít. Příkladem je právě i Technion - univerzita se vším všudy, včetně mezinárodních badatelských úspěchů ale bohužel také nedostatku fundovaných lektorů - je málo peněz a tak radši odchází do komerční sféry.

Přístavní restaurace, ve které o několik hodin později sedíme je jedna z nejmalebnějších a nejromantičtějších, které jsem viděl. Od stolu na terase vidíme a i cítíme přístav rybářských bárek. Jsme v **Akře**, malém městě severně od Haify. Vůbec bych neřekl, že jsem v židovském Izraeli, protože všude kolem jsou mešity se zelenými kopulemi a minarety. Nejsem schopen rozlišit kdo je Žid a kdo Arab - v uličkách Starého města se mi všichni zdají stejní. Je to zvláštní. Všichni jsou si navenek tak podobní (až na muslimské kufije a židovské kipy, samozřejmě), že je až neuvěřitelné čím vším jen během posledních 50 let prošli.

Akra je živoucí kronika Izraele. Byla ovlivněna všemi možnými národy od Egyptanů, po Římany, křižáky a Mameluky. Lidé jsou zde jiní než v kosmopolitním Tel Avivu. Někteří se s na nás dívají s nedůvěrou, jiní se přímo odvracejí - jsme pro ně turisté s foťáky. Nevím, jestli jsou to Arabové nebo Židé. Asi budu do konce pobytu zmatený.

Koupeme se v moři. Trochu jsem to odnesl, protože moře je dost prudké a tak se mnou několikrát třísklo o skálu. Mám z toho dvě díry v noze.

Náš dnešní průvodce (taky student) se o nás skvěle stará. Jednoho po druhém nás odváží k bílému útesu **Rosh Hanikra**, který jsou přímo součástí izraelsko-libanonské hranice. Dole pod ním, na úrovni moře, jsou krásné bílé jeskyně. Moře ještě pořád pokračuje v jejich formování. Celkem je zpřístupněno 400 metrový labyrint tunelů. Nahoru se dá vyjet lanovkou.

Bílá barva útesu, která by spíše napovídala, že Rosh Hanikra je místo míru ostře kontrastuje se skutečností. Situace na izraelsko-libanonské hranici je už léta silně napjatá. Útoky arabských fundamentalistů na izraelské civilní objekty, vesnice a kibuci vedené z území Libanonu vyústily v zabrání asi 10 km širokého pásu libanonského území podél hranice s Izraelem. Izrael byl vždycky citlivý na civilní oběti, pro vládu proto v té době nebylo obtížné tento krok před občany obhájit.

Stojíme za hraniční bránou. Jsme v Libanonu, ale vlastně nejsme. Záleží na tom, jestli to bereme podle mezinárodního práva nebo podle skutečné situace. Hranici stráží společně izraelská vojska a Modré barety OSN. Ptáme se, jestli je možné se tudy do Libanonu dostat. „*Hm, jakmile někoho na té silnici uvidí, hned ho začnou ostřelovat.*“ zní odpověď izraelského vojáka, který přitom ukáže směrem k asi 100 km vzdálenému Bejrútu.

Nechce se mi věřit, že si takhle krásnou zemi počátkem 90. let 20. století ničím válkami. „*Ta krásná krajina a pálící slunce jsou dost zrádné. Nikdo neví, kdy se co semele. Už jsme si na to ale zvykli. Tak třeba támhle tím tunelem*“, ukazuje na koleje ústící do zazděného tunelu, „*vedla železnice do Bejrútu*“. Opravdu je tady pohoda, ale napětí je ve vzduchu cítit. I na tak krásných místech se tedy umírá...

Jeruzalém

Arabové mu říkají Al-Kuds - Svatý. Jeruzalém je svatý pro 3 náboženství - židovské, křesťanské a muslimské. Je dost těžké Jeruzalém popisovat, protože se mi tady hlavou honí tisíce myšlenek - jakoby na mě dýchal a chtěl mi toho během té krátké návštěvy co nejvíc říct. Nevím jestli dřív psát o Starém městě, ortodoxní čtvrti Mea Šearim nebo chlebové placce pita naplněné humusem a olivami.

V roce 1947 byly u osady Kumrán nedaleko Mrtvého moře beduíny objeveny jeskyně skrývající nevyčíslitelný poklad - hliněné nádoby obsahující 2000 let staré svitky biblických textů. Tyto svitky jsou dnes vystaveny v **Izraelském muzeu**. Speciálně pro ně byla v jeho areálu postavena elegantní budova nazývaná „**Svatyně knihy**“.

Z hradeb Starého města se dá vidět jak **Knesset** - izraelský parlament tak východní (arabský) Jeruzalém, který byl Izraelem zabrán během Šestidenní války v roce 1967. Domečky ve východním Jeruzalémě jsou namačkány jeden na druhém.

Nejsvatější místo pro muslimy i Židy zároveň je **Chrámový pahorek**. Dříve tady stál první (Šalamounův) i druhý Chrám. Oba ale nevydržely běh dějin a byly srovnány se zemí. Dnes je shodou okolností přesně na místě obou Chrámů Omarova mešita, známá spíše jako **Skalní chrám**, která je postavena nad skálou, kde měl Bůh podle Bible zastavit Abrahámovu ruku chystající se obětovat mu svého syna Izáka. Byla postavená v letech 688 - 691 n. l. Jediným co zbylo z druhého Chrámu je **Zed' nářků** (nebo také Západní zed' Chrámu). Prostranství před zdí je ohraničeno zábradlím a každý muž, který vkročí za zábradlí si musí na hlavu posadit kipu, stejně jako v synagoze (pro ženy to neplatí, muži a ženy navíc mají vyhrazeny oddělené prostory). Před zdí se Židé modlí a do spár mezi kameny dávají papírky se svými tajnými přáními - každému kdo tak učiní se prý přání splní. Několik týdnů po návratu z Izraele se právě u Zdi nářků odehrál incident, který si vyžádal životy asi 20 Palestinců, kteří z horního okraje zdi napadli modlící se Židy a pak se v Chrámovém pahorku zabarikádovali.

Jít po **Via Dolorosa** je i přes sporný historický základ této pověsti nezapomenutelný zážitek. Údajně to je trasa, kudy si Ježíš sám nesl svůj kříž, na kterém pak byl ukřižován. Zrovna máme štěstí, protože právě tudy prochází procesí, zastavující se na každém ze 14 zastavení, které Ježíš na této svojí poslední „pouti“ udělal.

Procházíme Staré město křížem krážem. V arabské čtvrti nám dělá průvodce malý arabský klučina. Bohužel jsou zavřeny všechny arabské krámky, protože je právě 1000. den intifády (arabského povstání proti Židům). Tento letitý spor se projevuje i na suvenýrech - v jednom židovském krámku jsem viděl tričko s nápisem „I got stoned on the West Bank“ - „Dostal jsem na Západním břehu šutrem“ - což je narážka na metody používaná Araby při napadání Židů - nejčastěji totiž hází kameny

Procházíme ortodoxní čtvrtí Jeruzaléma **Mea Šearim**. Nakukujeme do jedné synagogy. Můžeme tam ale jenom my kluci. Pohled je to zarážející. Všichni stojí, v ruce knížečky, na hlas se modlí, mumlají, kroutí se, tahají si pejzy a někteří jsou doslova v tranzu. Mám z toho strašně stísnující pocit. Zvláštní pocit mám i na ulici, když vidím malé klučiny v dlouhých kabátech, s kípou na hlavě a dlouhými pejzy. Nevypadají vůbec jako děti, ale jako malí lidé - malé kopie svých otců a dědů.

Ortodoxní Židé jsou vůbec ... ortodoxní. Přestože většina Židů přijala vytvoření Izraele s nadšením, oni jej odmítli, protože nebyl vytvořen Mesiášem, kterýžto je jediný, kdo může království znovu obnovit.

Chceme se jít podívat do Starého města i večer. Naši průvodci tam ale odmítají jít. Je to prý nebezpečné. Spíše ale pro ně, než pro nás turisty. O pravdivosti jejich slov se pak na místě opravdu přesvědčujeme: procházíme se krásnou podzimní nocí Starým městem a najednou slyšíme střelbu. Ze směru kterým jdeme utíká mladý Palestinec a křičí na nás, abychom tam nechodili, že prý je tam nějaká potyčka mezi Palestinci (on je jedním z nich) a izraelskými vojáky.

Zpět do hostelu se vracíme, nevím přesně kudy, ale náhodou jdeme kolem **sídla izraelského prezidenta**. Je obeháno vysokou bílou zdí, v jejichž rozích jsou vysoko nad ulicí strážní budky pro hlídkující vojáky.

Mrtvé moře a okolí

Cesta z Tel Avivu přes Jeruzalém k Mrtvému moři vede nejprve kolem pomerančovnickových plantáží a za Jeruzalémem, jak se dostáváme na Západní břeh, se začíná měnit v kamenitou poušť. Jeruzalém leží asi 800 metrů nad mořem a Mrtvé moře leží ve výšce -406 m nad úrovní moře (takže vlastně v „hloubce“ 406 m pod úrovní - je to nejhlubší proláklina na světě). Při klesání z Jeruzaléma k Mrtvému moři tak míváme kámen s nápisem *Sea Level*. Upozorňuje nás asi abychom se nadechli a zadrželi dech, protože se dostáváme pod úroveň moře.

U severního cípu Mrtvého moře jsou známe **Kumránské jeskyně**, ve kterých byly v roce 1947 objeveny hliněné nádoby se svitky biblických textů.

Zastavujeme na břehu **Mrtvého moře** v oáze Ein Gedi. Hned se chceme vrhnout do vody, ale skoro to vypadá, jakoby nás izraelští AIESECáři nejdřív chtěli psychicky připravit. Zážitek je to opravdu zvláštní. Všude kolem je cítit sůl (Mrtvé moře taky vlastně není nic jiného než 40% roztok soli).

Už po prvních krocích ve vodě je cítit její silný odpor, což je důsledkem její hustoty. Jde s v ní dost těžce, jako bych za sebou vláčel kouli přivázanou k noze. Navíc ještě nemám zhojené rány z koupání u Akry, takže teď se mi drastickým způsobem „hojí“ (v té soli spíš vypalují). Voda je jako olej a nedá se v ní potopit ani plavat, spíš se jen tak neohrabané plácát. Pokud se člověk nehýbe a jen leží, voda ho nadnáší, takže vůbec plavat nemusí. Je to přesně naopak než v normální vodě - když nechci ležet, ale „stát“, musím šlapat vodu, jinak bych měl nohy zase hned na hladině. Nikdo by se tady asi neutopil, spíš udusil, protože voda je hodně agresivní. Nedoporučuje se ani potápění, natož otevírání očí pod vodou.

Čteme si ve vodě *Jerusalem Post*, které jsem si včera koupil. Vůbec to není problém. Prostě jen ležím na hladině a čtu si noviny. Pak si zase loupnu pomeranč. Je to pohodlný a sranda.

Na břehu moře jsou ložiska léčivého bahna, ovzduší prý svědčí nemocným průduškám a úspěšně tady léčí lupénku. Hned se bahnem samozřejmě všichni musíme natřít. Po koupeli je třeba se vysprchovat, jinak by slaná voda na člověku začala usychat, sůl smršťovat, člověk by se začal zmenšovat a zmenšovat ... až by se stal nejmenším na světě :-)

Piknik na břehu přichází po koupeli jako na zavolanou, takže ochutnáváme izraelské olivy, pita chleba a zase humus (ten mi nějak začíná chutnat).

Ještě než se vrátíme do Tel Avivu, jedeme se podívat na **Massadu** - Herodovu náhorní pevnost. Tyčí se jen pár kilometrů od Mrtvého moře. Postavená v roce 35 př. n. l. byla dlouho nedobytná. Stojí na vysoké stolové hoře a její obyvatelé se snažili, aby byla pokud možno co nejvíce samostatná. Vybudovali proto v útrobách hory obrovská skladiště pro potraviny a do skály vytesali důmyslné nádrže k zachycení dešťové vody. Pevnost byla posledním útočištěm, které odolávalo Římanům okupujícím Palestinu. Padla roku 66 n. l. Římané ji dobyli nasypáním obrovského valu, který pak použili jako šikmé plošiny pro výstup na horu (viz fotografie Massady - val na pravé straně hory). Většina obyvatel Massady ale ještě před tím stihla spáchat sebevraždu. Dnes je Massada symbolem moderního Státu Izrael s helsem „Massada již nikdy nepadne“.

Tel Aviv-Jaffa

Další dny v Tel Avivu jsou opravdu „obchodní“, protože musíme taky dostát svým oficiálním povinnostem. Nejprve jsme na přednášce v jedné izraelské pojišťovně, pak na návštěvě u našeho obchodního zástupce v Izraeli, ředitele firmy Heliscon Ltd., pana Štěpánka.

Obědváme společně s právě přiletivším velvyslancem ČSFR v Izraeli a večeříme ve s předsedou World Zionist Organization, panem Nachumem Schutzem.

Poslední den jsme měli dvě dobré příležitosti jak vydělat velké peníze. Byli jsme v **diamantovém muzeu** (kde jsme kromě diamantů měli taky možnost vidět jak se s diamanty obchoduje) a na **burze cenných papírů**.

Odjezd

Bepečnostní kontrola před odletem na letišti Ben Gurion je krutá. Jsme rozděleni a jeden po druhém vyslýchání otázkami typu proč jste v Izraeli?, jak jste dostal vízum?, kdo vám zaplatil letenky?, jakto že umíte tak dobře anglicky když lidi z východní Evropy anglicky většinou neumí ani slovo?, co máte v té tašce?, nemluvili jste za pobytu v Izraeli s nějakými Palestinci?, nedal vám někdo nějaký balíček? atd. "Mučili" každého snad půl hodiny a pak navzájem porovnávali výpovědi. Brrr!!! Naštěstí vím, že to bylo kvůli naší bezpečnosti. I tak bych to ale skoro nazval životní zkušeností. Koneckonců je to lepší než sedět v letadle, které právě vybuchlo a padá do moře... I přes tuhle poslední zkušenost se mi Izrael moc líbil a rozhodně se sem někdy vrátím.

Určitě jsem hodně ovlivněn tím co jsem tady viděl - vzkvétající zemi, ve které se cítím bezpečně a která prosperuje (pravda i díky dotacím z Jüesej) přestože je obklopena pouštěmi a doslova nepřátelskými zeměmi, pokud bych se ale na základě znalosti základních historických faktů a těch pár v Izraeli strávených dní vůbec odvážil udělat si na Izrael a jeho arabské sousedy nějaký názor, stranil bych Izraeli. To je můj pocit. Analýzu současné situace nechám radši zasvěceným znalcům Blízkého východu a sám se budu spíš snažit znovu se na Blízký východ vrátit a podívat se na něj taky z „arabské“ strany. Teprve pak budu mít alespoň základní informace k pochopení toho co se v téhle tak krásné a historicky bohaté oblasti děje.

DALŠÍ DENÍKY:

Název	Rok	Země
Střípky z Izraele	1990	Izrael
Skandinávie	1991	Finsko, Norsko, Švédsko, Dánsko
Stopem do Paříže	1992	Francie
Blízký východ	1992	Turecko, Kypr, Sýrie, Jordánsko
Západní Afrika	1993-4	Ghana, Pobřeží slonoviny, Mali, Burkina Faso, Togo, Benin
Střední východ roku 1374 AH	1995	Turecko, Írán, Pákistán
Pobaltí	1997	Litva, Lotyšsko, Estonsko, Rusko
Cesta kolem světa - I. až IV. díl - Příloha I.: Statistika aneb kolik stojí cesta kolem světa? - Příloha II.: E-mailové zprávy	1998-9	Bělorusko, Rusko, Kazakstán, Čína, Pákistán, Indie, Nepál, Bangladéš, Thajsko, Malajsie, Singapur, Indonésie, Austrálie, Francouzská Polynésie, Chile, Velikonoční ostrov, Bolívie, Peru
Blízký východ	2002	Libanon, Sýrie, Jordánsko
Afghánistán	2004	Afghánistán, Pákistán, Spojené arabské emiráty
Albánie	2007	Albánie, Černá Hora, Chorvatsko

Všechny deníky si můžete stáhnout z internetové stránky e-časopisu <http://eCesty.cz>